

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
РОЗПОРЯДЖЕННЯ

від _____ 20 ____ року м. Тернопіль № _____

***Про затвердження положення про
ботанічну пам'ятку природи місцевого
значення „Зозулинська степова
ділянка № 1”***

Відповідно до законів України „Про природно-заповідний фонд України”, „Про місцеві державні адміністрації”, „Про правовий режим воєнного стану”, указів Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 „Про введення воєнного стану в Україні” і № 68/2022 „Про утворення військових адміністрацій”, від 20 жовтня 2025 року № 793/2025 „Про продовження строку дії воєнного стану в Україні”, наказів Міністерства екології та природних ресурсів України від 25 лютого 2013 року № 65 „Про затвердження Інструкції щодо оформлення охоронних зобов'язань на території та об'єкти природно-заповідного фонду”, Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 02 серпня 2022 року № 281 „Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розроблення положень про території та об'єкти природно-заповідного фонду України”, враховуючи листи Заліщицької міської ради від 31 жовтня 2025 року № 03-23/2531, національного природного парку „Дністровський каньйон” від 28 жовтня 2025 року № 359 та протокол засідання комісії обласної військової адміністрації з попереднього розгляду документації щодо охорони, збереження та використання природно-заповідного фонду, відтворення його природних комплексів та об'єктів, охорони рослинного й тваринного світу від 9 грудня 2025 року № 8/25:

1. Затвердити положення про ботанічну пам'ятку природи місцевого значення „Зозулинська степова ділянка № 1”, що додається.

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
№ 983/01.02-01 від 17.12.2025

Сертифікат 3FAA9288358EC003040000070D63900D32DD800
Підписувач Негода В'ячеслав Андронович
Дійсний з 26.08.2024 16:09:13 по 26.08.2026 16:09:13

2. Управлінню екології та природних ресурсів обласної військової адміністрації в місячний строк передати територію ботанічної пам'ятки природи місцевого значення „Зозулинська степова ділянка № 1” під охорону Заліщицькій міській раді шляхом оформлення охоронного зобов'язання.

3. Контроль за виконанням розпорядження доручити заступникові начальника обласної військової адміністрації згідно з розподілом обов'язків.

Начальник військової адміністрації

В'ячеслав НЕГОДА

Тарас Пастух

Світлана Беспоповцева

Галина Берекета

Ірина Ленків

Тетяна Самолук

Володимир Комінко

Ніна Вишовська

ЗАТВЕРДЖЕНО

Розпорядження начальника
обласної військової адміністрації

_____ № _____

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО БОТАНІЧНУ ПАМ'ЯТКУ ПРИРОДИ
МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ
„ЗОЗУЛИНСЬКА СТЕПОВА ДІЛЯНКА № 1”**

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Ботанічну пам'ятку природи місцевого значення „Зозулинська степова ділянка № 1” (далі – Пам'ятка природи) оголошено рішенням виконавчого комітету Тернопільської обласної ради від 23 жовтня 1972 року № 537 „Про затвердження списку пам'яток природи, що беруться під охорону держави” (із змінами, внесеними рішеннями виконавчого комітету Тернопільської обласної ради від 14 березня 1977 року № 131 „Про затвердження реєстру заповідних об'єктів та поліпшення заповідної справи в області”, від 19 листопада 1984 року № 320 „Про мережу територій і об'єктів природно-заповідного фонду області”, рішеннями Тернопільської обласної ради від 27 квітня 2001 року № 238 „Про уточнення площ територій та об'єктів природно-заповідного фонду Тернопільської області”, від 10 лютого 2016 року № 75 „Про зміну назв територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення Тернопільської області”).

2. Пам'ятка природи входить до складу природно-заповідного фонду України і охороняється як національне надбання, щодо якого встановлюється особливий режим охорони, збереження і використання.

3. Пам'ятка природи площею 2,40 га розташована у Чортківському районі Тернопільської області в адміністративних межах Заліщицької міської ради між селами Зозулинці і Виноградне, у верхній частині крутого схилу ріки Дністер.

Відповідно до Указу Президента України від 3 лютого 2010 року № 96/2010 „Про створення національного природного парку „Дністровський каньйон” земельна ділянка, якій надано статус Пам'ятки природи, увійшла до складу національного природного парку „Дністровський каньйон”.

4. Заліщицька міська рада, яка здійснює свої повноваження на території Пам'ятки природи, власники або користувачі земельних ділянок, водних та інших природних об'єктів, оголошених Пам'яткою природи, у своїй діяльності керуються Конституцією України, законами України „Про охорону навколишнього природного середовища”, „Про природно-заповідний фонд України”, „Про Червону книгу України”, Земельним кодексом України, іншими законодавчими і нормативно-правовими актами та цим положенням, забезпечують і несуть відповідальність за належний стан території Пам'ятки природи та додержання встановленого режиму.

5. Межі земельних ділянок, на яких знаходиться Пам'ятка природи, встановлюються в натурі (на місцевості) та закріплюються межовими знаками в порядку, визначеному законодавством.

Відомості про межі, цільове призначення, оцінку, угіддя земельних ділянок у межах Пам'ятки природи та про обмеження в їх використанні вносяться до Державного земельного кадастру, в установленому законодавством порядку та обов'язково враховуються при здійсненні землеустрою, розробленні

містобудівної документації, проєктних матеріалів щодо планування території на регіональному рівні, а також при розвитку, забудові, використанні прилеглих територій.

До встановлення меж Пам'ятки природи у натурі її межі визначенні відповідно до проєкту створення.

6. Адреса Заліщицької міської ради: 48601, вул. С. Бандери, 15 Б, м. Заліщики, тел. (03554) 2-12-31, e-mail: zalrada@zalrada.gov.ua.

II. МЕТА СТВОРЕННЯ І ЗАВДАННЯ

1. Метою оголошення Пам'ятки природи є охорона та збереження у природному стані видів лучно-степової флори, зокрема, місць зростання ковили волосистої (*Stipa capillata* L.) - виду рослин, занесеного до Червоної книги України; волошки східної (*Centaurea orientalis* L.), осоки низької (*Carex humilis* Leys.) - видів, занесених до переліку рідкісних, і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів рослинного світу на території Тернопільської області; місць оселення корисної ентомофауни.

2. Основними завданнями Пам'ятки природи є:

збереження у природному стані місць зростання (проживання) рослин і тварин занесених до Червоної книги України, переліку рідкісних, і таких, що перебувають під загрозою зникнення видів рослинного світу на території Тернопільської області, до додатків Бернської конвенції, оселищ багатьох інших видів рослин і тварин;

запобігання знищенню чи пошкодженню рослин і тварин, що охороняються, поліпшення середовища їх існування, захист уразливих угруповань і популяцій, створення належних умов для розмноження у природних умовах та для розселення;

здійснення науково-дослідних робіт з метою розроблення заходів по збереженню і поліпшенню умов зростання (проживання) рідкісних видів лучно-степової рослинності і тварин, збільшення їх чисельності в умовах антропогенного впливу, що посилюється;

підтримання загального екологічного балансу в регіоні;

поширення екологічних знань серед населення.

III. РЕЖИМ ТЕРИТОРІЇ ТА ОХОРОНА

1. Відповідно до Закону України, „Про природно-заповідний фонд України” на території Пам'ятки природи забороняється будь-яка діяльність, що суперечить меті та завданням Пам'ятки природи, передбаченим цим положенням, і загрожує збереженню об'єкта природно-заповідного фонду, у тому числі:

будівництво нових споруд, шляхів, лінійних та інших об'єктів транспорту,

які не пов'язані з виконанням покладених на Пам'ятку природи завдань, надання земельних ділянок під забудову, ведення особистого господарства, обслуговування житлових будинків та господарських споруд;

розвідувальні, підривні роботи, розробка всіх видів корисних копалин, будь-яке порушення ґрунтового покриву (крім випадків передбачених цим положенням) та форм рельєфу;

заліснення земельних ділянок;

розорювання земель;

засмічення та забруднення території, у тому числі влаштування сміттєзвалищ тощо;

мисливство, за винятком регулювання чисельності окремих видів тварин, які загрожують існуванню видів, що охороняються;

будь-яке полювання;

натаскування мисливських собак, перебування з ними на території Пам'ятки природи;

знаходження на території Пам'ятки природи з усіма видами вогнепальної зброї та знаряддями лову тварин, за винятком випадків, передбачених цим положенням;

в період масового розмноження диких тварин з 1 квітня до 15 червня проведення робіт та заходів, які є джерелом підвищеного шуму та неспокою (пальба, проведення вибухових робіт, феєрверків, санітарних рубок лісу, проведення ралі та інших змагань на транспортних засобах);

сінокосіння в період цвітіння охоронюваних видів рослин (квітень-липень) і розмноження комах та поза межами спеціально відведених місць;

заготівля лікарських рослин без дозволу на спеціальне використання природних рослинних ресурсів (крім заборонених для збору видів);

збір (добування) об'єктів Червоної книги та видів рослин і тварин, внесених до переліків рідкісних, і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів рослинного і тваринного світу на території Тернопільської області (крім збору у наукових і селекційних цілях у встановленому порядку);

випалювання сухої рослинності або її решток;

розведення вогнищ на території Пам'ятки природи;

влаштування пташників та літніх таборів для худоби;

випас худоби поза межами місць, відведених для цього;

інтродукція нових видів рослин і тварин без відповідних, узгоджених в установленому порядку, обґрунтувань наукових закладів та документів, визначених чинними нормативно-правовими актами;

турбування, знищення та відлов усіх видів комах, розорення їхніх сховищ, домівок та інші види діяльності, що можуть призвести до погіршення умов їх існування;

знищення окремих дерев та чагарників, усіх видів трав'янистої рослинності, за винятком заходів, пов'язаних з попередженням виникнення надзвичайних ситуацій, що проводяться у встановленому порядку, чи здійснення природокористувань, передбачених цим положенням;

складування будівельних матеріалів, конструкцій, обладнання;

зберігання на території Пам'ятки природи всіх видів отрутохімікатів та мінеральних добрив;

застосування хімічних засобів боротьби з шкідниками та хворобами рослин без відповідного наукового обґрунтування та документів, визначених чинними нормативно-правовими актами;

проїзд територією Пам'ятки природи механічних транспортних засобів, крім доріг загального користування, вулиць і доріг міст та інших населених пунктів, автомобільних доріг на приватних територіях та транспортних засобів посадових осіб виконавчих органів селищних, сільських, міських рад, які здійснюють державний контроль у сфері охорони навколишнього природного середовища, а також правоохоронних органів, аварійно-рятувальних служб, органів та закладів охорони здоров'я, з'єднань військових частин, підрозділів Збройних Сил України та інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, операторів протимінної діяльності під час виконання службових обов'язків, спеціальних підрозділів центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення та охорони природних ресурсів, працівників підприємств, установ та організацій, які здійснюють обслуговування об'єктів інфраструктури, розташованих у межах цих територій та об'єктів, власників або користувачів земельних ділянок, водних та інших природних об'єктів, оголошених Пам'яткою природи (у випадках, коли здійснюються дозволені господарські заходи);

влаштування стоянок автотранспорту, ремонт, обслуговування та миття транспортних засобів, машин, механізмів;

організація таборів, місць відпочинку на території Пам'ятки природи поза межами місць, спеціально відведених для цього;

проведення пізнавальних екскурсій, що проводяться, поза маркованою екскурсійною стежкою;

інші види господарської діяльності, що можуть призвести до порушення природного ландшафту, природних зв'язків та ходу природних процесів, втрати наукової, господарської та естетичної цінності природних комплексів, що охороняються.

2. На території Пам'ятки природи у встановленому порядку дозволяється:

використання об'єкта природно-заповідного фонду в природоохоронних, еколого-освітніх цілях, проведення науково-дослідних робіт, обмежена господарська діяльність з додержанням встановленого цим положенням режиму території (заготівля громадянами сіна, випас худоби протягом серпня-жовтня на умовах загального користування тощо);

здійснення протипожежних та санітарних заходів, що не порушують режиму Пам'ятки природи;

організація природоохоронної пропаганди, обладнання екологічних стежок, короткотривалі туристські екскурсії;

проведення заходів з розчищення лучно-степових фітоценозів від деревно-чагарникової рослинності за погодженням з уповноваженим органом виконавчої влади у галузі охорони навколишнього природного середовища в Тернопільській області та наукового обґрунтування;

виконання відновлювальних робіт та здійснення заходів щодо запобігання змінам природних комплексів у результаті негативного природного, антропогенного впливу або стихійного лиха;

проведення інших заходів для збереження, відновлення Пам'ятки природи відповідно до наукових обґрунтувань;

збереження і відтворення природних комплексів та об'єктів Пам'ятки природи;

проведення пізнавальних екскурсій маркованою екскурсійною стежкою;

наукова, природоохоронна, господарська та інші види діяльності, що не суперечать цільовому призначенню, меті та завданням Пам'ятки природи і проводяться з дотриманням режиму охорони та збереження, встановленого цим положенням.

3. Спеціальне використання природних ресурсів у межах території Пам'ятки природи здійснюється у порядку, визначеному статтею 9¹ Закону України „Про природно-заповідний фонд України”, іншими законодавчими та нормативними актами.

4. Забезпечення режиму охорони території земельних ділянок у межах Пам'ятки природи здійснюється землевласниками та землекористувачами.

5. Землевласникам та землекористувачам у межах Пам'ятки природи оформлюються охоронні зобов'язання щодо забезпечення режиму охорони та збереження території.

У разі зміни форми власності на земельну ділянку під Пам'яткою природи, землекористувача або його назви, орган місцевого самоврядування, який здійснює повноваження на території Пам'ятки природи, зобов'язаний повідомити про це уповноважений орган виконавчої влади в галузі охорони навколишнього природного середовища в Тернопільській області з метою переоформлення охоронного зобов'язання.

6. Режим охорони та збереження Пам'ятки природи враховується при землевпорядкуванні, розробленні регіональних та інших планів, проєктів будівництва, схем з розвитку території тощо.

7. Державний контроль за дотриманням режиму охорони та збереження Пам'ятки природи здійснюється спеціальними уповноваженими державними органами.

8. Громадський контроль за дотриманням режиму охорони та збереження Пам'ятки природи здійснюється громадськими інспекторами з охорони довкілля

у межах повноважень, передбачених Кодексом України про адміністративні правопорушення.

IV. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ РЕЖИМУ ОХОРОНИ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ

1. Порухення режиму охорони та збереження Пам'ятки природи тягне за собою дисциплінарну, адміністративну, цивільну або кримінальну відповідальність.

2. Відповідальність за порушення природоохоронного законодавства на території Пам'ятки природи несуть особи, винні у:

- нецільовому використанні території Пам'ятки природи;
- порушенні режиму охорони території Пам'ятки природи (пункту 1 розділу III цього положення), вимог проєкту створення Пам'ятки природи;
- псуванні, пошкодженні чи знищенні Пам'ятки природи;
- знищенні або пошкодженні інформаційно-охоронних та інших знаків;
- самочинній зміні меж;
- відведенні території для інших потреб;
- здійсненні в межах Пам'ятки природи заборонених господарської та інших видів діяльності;

організації на території Пам'ятки природи господарської діяльності без документів, визначених чинними нормативно-правовими актами;

невжитті заходів, спрямованих на збереження видів флори і фауни, що охороняються, а також щодо попередження і ліквідації екологічних наслідків аварій та іншого шкідливого впливу на території Пам'ятки природи перевищенні допустимих хімічних, фізичних, біотичних та інших впливів і антропогенних навантажень на території Пам'ятки природи;

незаконному використанні природних ресурсів.

Законодавством може бути встановлена відповідальність і за інші порушення законодавства про природно-заповідний фонд.

3. Юридичні та фізичні особи зобов'язані відшкодувати шкоду, заподіяну ними внаслідок порушення природоохоронного законодавства на території Пам'ятки природи в розмірах і порядку, встановленому чинним законодавством України.

V. ЗМІНА МЕЖ, КАТЕГОРІЇ ТА СКАСУВАННЯ СТАТУСУ

1. Зміна меж, категорії та скасування статусу Пам'ятки природи проводиться відповідно до статей 51-54 Закону України „Про природно-заповідний фонд України” за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у галузі охорони навколишнього природного середовища на підставі відповідного експертного висновку.
